

Педагогіка, проблеми підготовки фахівця

Реалізація творчого потенціалу майбутнього вчителя музики під час педагогічної практики

Викладачі Кирилюк Г.О Катченко Т.С.

Університетський коледж Київського університету імені Бориса Грінченка.

Реалізація творчого потенціалу майбутнього вчителя музики під час педагогічної практики

В статті розглядаються основні аспекти становлення творчої особистості майбутнього вчителя музики в процесі педагогічної практики. Аналізуються та розкриваються шляхи реалізації творчого потенціалу майбутнього спеціаліста.

Ключові слова: творчий потенціал, розвиток, особистість, педагогічна практика, професійна самореалізація.

Реализация творческого потенциала будущего учителя музыки во время педагогической практики

Ключевые слова: творческий потенциал, развитие, личность, педагогическая практика, профессиональная самореализация.

В статье рассматриваются основные аспекты становления творческой личности будущего учителя музыки в процессе педагогической практики. Анализируются и раскрываются пути реализации творческого потенциала будущего специалиста.

Вступ

Вища школа, як і вся система освіти, покликана ефективно сприяти створенню у суспільстві умов для пізнання людиною себе і світу, розвитку і самореалізації особистості у сучасному суперечливому і динамічному соціально-економічному середовищі.

Одним із головних завдань вищого навчального закладу сьогодні є конкретизація мети, перегляду завдань, змісту, методів навчання, створення науково обґрунтованої системи підготовки майбутнього педагога, здатного до творчої професійної самореалізації. Професійна підготовка вчителів музики вимагає необхідності по-новому розглянути специфіку педагогічної діяльності майбутніх вчителів музики під час проходження педагогічної практики у дитячому закладі та ЗОШ.

Педагогічна практика має навчальний характер, але метою діяльності студента є, насамперед, формування творчої, суспільно-активної особистості, що можливо лише при створенні сприятливих умов для самореалізації, розвитку потенційних можливостей у навчальному процесі.

А.Спіркін вважає, що творчість можна визначити як мислення й практичну діяльність, результатом яких є створення оригінальних, неповторних цінностей, встановлення нових фактів, властивостей, закономірностей, а також методів дослідження та перетворення матеріального світу або духовної культури (1).

Успішному вирішенню завдання розвитку творчих здібностей майбутніх вчителів музики є оволодіння тими формами, методами і засобами педагогічної діяльності, які здатні розвинути креативні риси кожного студента, а також тих додаткових мотивів, особистісних

якостей та здібностей, які сприятимуть успішній творчій діяльності в процесі проходження педагогічної практики.

Проблеми становлення творчої особистості майбутніх вчителів музики висвітлюються в наукових дослідженнях Л.Г.Арчажникова, І.Б.Бондарук, О.В.Глузман, С.І.Науменко, Г.Н.Падалка, О.П.Ревуцька та ін.

Н.В. Мартишина пропонує систему творчого супроводу професійно-особистісного становлення та розвитку майбутнього педагога у вищому навчальному закладі (ВНЗ), який включає: демонстрацію студентам значущості та привабливості педагогічної професії, розкриття її творчого характеру; включення студентів у розробку моделі особистості сучасного педагога, позначення даної моделі як ідеальної мети професійно-особистісного розвитку і будівництво з урахуванням цього на період проходження педагогічної практики, використання можливостей, закладених у змісті навчальних дисциплін, з метою творчого розвитку студента; відбір існуючої і створення оригінального педагогічного інструментарію, використання його на практиці відповідно до поставленої мети; активізацію виховної роботи, створення атмосфери творчості в студентському колективі; стимулювання самостійної творчої роботи студентів.

В підготовці майбутніх вчителів музики акцентовано увагу на становлення і розвиток творчого потенціалу студентів.

Відображення ідеї творчості відбувається за такими позиціями:

- 1) творчість – одна з найважливіших характеристик педагогічної діяльності;
- 2) сучасний педагог - творча особистість, його творчий потенціал, творча самореалізація в професії;

3) педагог – людина високої культури, її носій і творець культурних цінностей, творчі характеристики зовнішньої і внутрішньої культури особистості, педагогічної культури;

4) співвідношення понять професіоналізм та професійна компетентність педагога, педагогічний досвід, педагогічна майстерність, педагогічна творчість;

5) роль творчості і педагогічного досвіду в становленні і розвитку особистості педагога; розвиток творчого потенціалу як умова професійного зростання та успішної кар’єри;

6) творча лабораторія педагога. (2)

Старший викладач Бердянського державного педагогічного університету Н.П.Ткачова вважає що : «Майбутні вчителі музики під час педагогічної практики в дошкільному закладі або у загальноосвітній школі повинні знайти такі методи та прийоми у своїй роботі, щоб діти отримували радість у спілкуванні з музичним мистецтвом на уроках, вишукували особливі засоби впливу на своїх вихованців. Розвиваючи вміння художньо виконувати музику, творчо втілювати музичні враження через слово, рухи, малюнок, студенти самі ніби перетворюються.

Одним із засобів розвитку у студентів-практикантів прагнення і потреб усвідомлювати свою творчу особистість, професійну сутність у процесі музично-педагогічної діяльності є виконання ними певних ролей: музикант-виконавець, режисер, актор, лектор». (3)

Для найбільш ефективного розкриття творчих здібностей студента-практиканта передбачається індивідуальний зміст та організація практики з урахуванням рівня підготовки та професійної спрямованості, поєднання колективних, групових форм роботи.

Одним з основних факторів, які сприяють успішній роботі студента є глибоке вивчення програмного репертуару різних вікових груп дітей. Вільне володіння текстом музичних творів, активізація самостійності у пошуку нової мистецької інформації та її використання в практиці художньо-естетичної освіти школярів та дітей дошкільного віку.

Виконання музичного твору – процес складний, який потребує певних знань і технічних навичок, зокрема: читання нотного тексту і художнього сприйняття музичного твору, створення задуму та його реалізація, порівняння результату з поставленим художньо-педагогічним завданням, внесення коректив і визначення загальної оцінки художніх дій.

Розкриття ідеї та змісту твору забезпечується взаємозв'язком музично-слухових уявлень студента-практиканта з системою виконавських знань, умінь, навичок.(3)

Студенту необхідно: володіти комплексом виконавських умінь гри на музичному інструменті, уміти співати під власний супровід, досконало знати музичні та поетичні тексти, уміти розробляти художньо-інтерпретаційний план та втілювати на музичному занятті.

Майбутні вчителі музики повинні розуміти важливість знань і вмінь у навчальній діяльності, впевненість і аргументацію своїх поглядів і переконань у естетичному вихованні дітей. Студентам-практикантам повинні бути характерні глибокий емоційний відгук на сприйняття та виконання музичних творів, творча оригінальність та фантазія в процесі проведення музичних занять.

Особливу увагу студент-практикант під час педагогічної практики повинен приділяти виконавській діяльності, це надає величезні можливості для розкриття індивідуальних творчих можливостей, самостійності, творчих здібностей майбутнього вчителя музики.

В процесі оволодіння професією, засвоєння практичних та теоретичних знань майбутнього вчителя музики велике значення має розвиненість мови.

Розвиток мовленнєвої діяльності студента сприяє всебічному, творчому розвитку особистості майбутнього педагога. Мовлення спрямоване на те, щоб повідомити необхідну інформацію дітям різних вікових категорій у класній чи позакласній роботі, вплинути на слухачів, активізувати їх думку, тобто вчитель здатний своїм мовленням розвивати мовлення й мислення дітей, їх розумову діяльність.(3)

Висновки

Отже, розвиток педагогічної творчості майбутніх вчителів музики і підвищення на цій основі результативності навчально-виховного процесу знаходиться у прямо-пропорційній залежності від педагогічних умов, від правильно обраних шляхів розвитку та творчої педагогічної діяльності, від особистісних якостей кожного студента.

Тому для організації педагогічної практики необхідно враховувати саме такі чинники формування творчої особистості, адже тільки у спрямованих педагогічних умовах за допомогою правильно обраних шляхів реалізації свого творчого потенціалу може вільно розвиватись творчий учитель.

Творчість є необхідною складовою праці вчителя. Без неї неможливий педагогічний процес. Учитель дає фактам, гіпотезам, теоріям якби нове життя, відкриваючи їм шляхи до розуму і серця учнів. Творчість – необхідна умова становлення самого педагога, його самопізнання, розвитку і розкриття як особистості. Творчість, розвиваючи здібності, формує педагогічну талановитість учителя.

Література

- 1.Щербакова К.І. Вступ до спеціальності: Навчальний посібник – К.,1990.
2. Мартишина Н.В. Становление и развитие творческого потенциала педагога в системе непрерывного педагогического образования Р.В.Матришина.-Рязань, 2009.-40с.
- 3.Ткачова Н.П. Формування інтерактивної спрямованості майбутніх учителів музики під час педагогічної практики.- (Ткачова Н.П. - Бердянськ.,2011.
4. Олексюк О.М. Музична педагогіка: Навчальний посібник. – К.:КНУКіМ,2006.
5. Ковальова С.В.Розвиток творчої активності вчителі музики в сучасних умовах: теорія і практика: науково-методичний посібник (С.В.Ковальова. –Біла Церква: КОІПОПК, 2004.